

Kotikirkko

HÄMEENLINNA 22.11.2023

*Kestävä
joulu*
VALINTOJA,
JOILLA ON
MERKITYSTÄ

**SOSIAALISEN MEDIAN
VAIKUTTAJA SANNA**

SYLIJA SYDÄN TÄYNNÄ ITSE TEHTYÄ UNELMAA

SAARA AALTO
**ILON, VALON JA
RAKKAUDEN JOULU**

pääkirjoitus

JOULUN ILO JA ONNI

"Armo on lupa nauttia elämästä ennen kuin se on täydellistä."

Tämä **Hanna Kivisalon** teksti löytyy joulukalenterista, joka minulla on työpöydälläni. Se on lahja työtovereiltani Akaan seurakunnasta. Aina kun silmäni osuvat siihen, muistan lämmön, yhteyden ja yhdessä tekemisen, naurun ja ilon. Muistan ihmiset, jotka sain kohdata.

Joulukalenterin teksti muistuttaa minua erityisesti siitä, että aina ei tule valmista, mutta kaikki voi silti olla hyvin. Että, ilo ja onni voivat näkyä pienessä vielä alullaan olevassa ja se riittää. Siinä on mielestäni myös joulun ydin – ilo ja onni ovat pienessä kapolapsessa, seimessä. Vasta alullaan ja silti jo täydellinen. Toivo ja tulevaisuus ovat käsin kosketeltavissa.

Seimen lasta me saamme kaikki lähestyä omista lähtökohdistamme. Saamme tulla aivan lähelle tai jäädä vähän etäämmälle. Saamme tulla tähdestä loistavaan valoon, yhtä näkyviksi kuin seimen lapsi, tai voimme jäädä hämäämään tarkkailemaan, ihmettelemään. Seimen lapsi on täydellinen, mutta hän ei odota meiltä täydellisyyttä. Hän katsoo meihin täynnä rakkautta ja luottamusta. Siinä on armo, että me saamme syleillä täydellistä ja kuulla: *"Minä olen sinut nimeltä kutsunut, sinä olet minun."*

Krista Riipinen

johtava sairaalasielunhoitaja

HÄMEENLINNAN KIRKKO

225

Hämeenlinnan keskustaa elävöittänyt Hämeenlinnan kirkko on seissyt paikallaan torin laidalla jo 225 vuotta. Alun perin Hämeenlinnan kirkko on kuitenkin sijainnut aivan muualla.

TEKSTI **WILLIAM SOHLSTRÖM** KUVA **HÄMEENLINNA-VANAJAN SEURAKUNTA**

Hämeenlinnan seurakunta erotettiin Vanajan seurakunnasta kaupungin perustamisen jälkeen vuonna 1639 ja Hämeenlinnan ensimmäinen kirkko valmistui 1660-luvulla silloiseen Hämeenlinnan keskusta, joka sijaitsi Hämeen linnan pohjoispuolella. Ruotsin kuningas Kustaa III päätti siirtää kaupungin kilometrin etelään sen nykyiselle paikalle Saaristenmäelle vuonna 1777, jolloin uusi kirkkokin täytyi rakentaa. Kirkon suunnittelijaksi valikoitui **Loius Jean Desprez**, joka suunnitteli kirkon vuonna 1789 muistuttamaan **Kustaa III:n** ihailemaa Rooman *Pantheon*ia. Vaikkakin tunnistettavissa

alkuperäisistä piirroksistaan, ei kirkko ole pysynyt täysin koskemattomana. Kirkko valmistui vuonna 1798 hyvin ainutlaatuiseksi. Perinteisen ristimalin sijasta kustavilaista klassismia edustava kirkko oli kupolin kattama pyöreä rakennus, jossa alttari sijaitsi amfiteatterimaisesti kirkon keskellä, ja sitä ympäröivät penkkirivit nousivat loivasti ulkoseiniä kohti.

Vuonna 1831 Hämeenlinnan palossa tuhoutunut, kirkon läheisyydessä sijainnut, puinen kellotapuli sai seuraajakseen sakastin yhteyteen rakenne-

tun kellotornin vuonna 1837. Vuonna 1892 Hämeenlinnan kirkko koki kattavat korjaukset, joiden johteesta kirkon ulkomuoto ja sisätilat rakennettiin vastaamaan perinteisempää ristikirkkoa, poistaen amfiteatterimaisen alttarin kirkon keskeltä.

Sittenmin kirkko on pysynyt samanlaisena ainakin ulkoa päin. Sisätilat puolestaan koristeltiin vuonna 1912 Ilmari Launiksen suunnittelemien seinä- ja lasimaalausten muodossa. Kyseisistä koristeluista poistettiin myöhemmin tosin miltei kaikki, kun **Aarno Ruusuvoori** tavoitteli kirkon alkuperäistä pelkistettyä henkeä vuonna 1964 suoritetussa peruskorjauksessa. ■

TERVETULOA JUHLISTAMAAN
225-vuotiaasta Hämeenlinnan kirkkoa juhlamessuun sunnuntaina 3.12. klo 10 Hämeenlinnan kirkkoon. Musiikkia ja kirkkokahvit.

SAARA AALTO

Kirkossa on pyhyiden ilmapiiri. Lue artikkeli s.4–5

KESTÄVÄ JOULU

Pienin askelin kohti parempaa maailmaa. Tutustu s. 6–7

Kirkko täynnä Sekalaista seurakuntaa

SEKALAINEN SEURAKUNTA esillä Hämeenlinnan kirkossa to-la 23.–25.11.2023 klo 17–21

Aimokoululaisten teos ”Sekalainen seurakunta” ei asetu ennalta annettuihin raameihin. Se on juuri sellainen kuin jokainen sen jäsen on. Se on samalla yksi ja samalla monta. Jokaisen ääni kuuluu ja jokaisen jälki näkyy. Aimokoulu on hämeenlinnalaisten lasten ja nuorten oma taidekoulu ja todellakin varsinainen ”sekalainen seurakunta”.

Hämeenlinna kirkon sisätiloissa esillä olevassa teoksessa on taidekoulun oppilaiden luomia hahmoja, olioita, ihmisiä, eläimiä, eliöitä ja yksisoluisia. Juuri sellaista väkeä, jonka kanssa eläessä syntyy ihmeellinen, rikas ja moninainen maailmamme.

Esiintyjät Hämeenlinnan kirkossa

TORSTAI 23.11. klo 17–20 Kuorot vauhdissa, Ismo Savimäen johtamat kuorot:

Neloskuoro, Aurorina ja Vanajan kamarikuoro

PERJANTAI 24.11. klo 17–19.30 Ääniä illassa, Sibeliusopisto

LAUANTAI 25.11. klo 17 Musiikkiteatteri Spektri, klo 18 VALOA-yhtye, klo 19 Noo

TEKSTI REETTA LAAKSONEN KUVAT AIMOKOULU

Hämeenlinnan kirkossa nähdään *Valoilmiö*-festivaalin aikana 23.–25.11. Aimokoulun oppilaiden loihtima valotaideteos ”*Sekalainen seurakunta*”.

Yli 400 taiteilijaa lapsista nuoriin aikuisiin on tuottanut teokseen oman hahmon. Aimokoulun opiskelijoiden lisäksi mukana on myös hämeenlinnalaisten koulujen oppilaita, jotka ovat mukana Aimokoulun järjestämässä iltapäivätoiminnassa.

– Teoksessa on laajasti erilaisia hahmoja: tavallisia tyyppejä, supersankareita, olemassa olevia hahmoja tai täysin mielikuvituksen tuotteita. Tehävänanto on ollut laaja ja jo-

kainen oppilas tekee hahmonsa sen mukaan, mitä itse kokee, kertoo Aimokoulun johtava opettaja **Antti Hämäläinen**.

Taideoppilaat ovat tuottaneet hahmoja sekä ryhmissä että itsenäisesti mm. animoimalla, piirtämällä, maalamalla, muovaamalla ja veistämällä.

Teos heijastetaan kirkon kupoliin ja sitä voi ihaila seisten tai kirkon penkissä istuen – miksei myös makuultaan.

Teos on erittäin kiinnostava. Yksilöistä muodostuu hieno kokonaisuus ja oppilaat ovat suunnitelleet teokseen myös äänimaailman, jota soitetaan, kun musiikkiesityksiä ei ole menossa. ■

REISSUKERTOMUS
Nuorisokuoro Auroran
matka Luxemburgiin.
Lue lisää s. 13

**JOULUN AJAN
HARTAUDET JA
KAUNEIMMAT
JOULULAULUT**
Ota talteen s. 12

**TERVETULOA
MUKAAN!**

Joulun ja kevään
tapaktuma-
vinikit!

ILON, VALON JA rakkauden joulu

Laulaja-lauluntekijä **Saara Aalto** on pienestä pitäen päässyt joulun tunnelmaan kauniiden laulujen kautta. – Omalla musiikillani haluan tuoda ihmisille jouluun iloa, valoa ja rakkautta. Rakkauden sanoma on minulle tärkeä teema.

TEKSTI **JANNE VILLA** KUVA **VILLE PAASIMAA**

Minulla on lapsuuden ja aikuisuuden jouluista tosi ihanat ja hyvät muistot, sanoo Saara Aalto.

Koko 36-vuotisen elämän ajan hänen perheensä joulutraditio on rakentunut yhden hyväksi havaitun tavan ympärille. Kaikki rakkaat isovanhemmat tulevat kylään ja joukko koontuu Saaran vanhempien valmistamaan juhlapöytään.

– On mahtavaa, kun joulumusiikki soi ja me syömme yhdessä

ennen lahjojen jakoa. Se on meidän perheellemme ainutlaatuisen hetki, sillä muulloin olemme harvoin kaikki yhtä aikaa saman pöydän ääressä.

Maa on niin kaunis

Isovanhempia oli joulunvietossa mukana alkujaan neljä, nyttemmin kolme, sillä yksi heistä on menehtynyt.

Maailman kautta laulaen kulkeneen Saara Aallon sielussa on erityinen paikka *Maa on*

niin kaunis -kappaleella, johon hänen joulukonserttinsa tapaa-
vat päättyä.

”Kiittävi aika, vierähtävät vuodet, miespolvet vaipuvat unholaan. Kirkasna aina, sielujen laulun, taivainen sointu säilyy vaan.”

Aallon toisella joululevyllä vuodelta 2019 on hieno sovit-
tus tästä klassikosta, jota hän
kertoo laulaneensa pienestä
pitäen.

– Kun lapsikuoro on muka-
na konserteissa, teksti avautuu

"Ihmiset kunnioittavat kirkossa olevaa pyhyyden ilmapiiriä. Minulla esiintyjänä on myös kunnioitus kirkkoa kohtaan. Se vaikuttaa siihen, miten puhun ja pukeudun ja millaista sanomaa tuon esiin."

"Viereesi katso, tuo apu haavoihin. On eessäsi lapsi tai huoli aikuisen. Et koskaan jää yksin, mä sua suojelen. Tähdet tähdet, ohjatkaa meidät kotiin päin, sinne missä mä enkeleitä näin."

Enkeleitä-laulu on jäänyt elämään. Sen sanoma sopii joulun henkeen.

– Tällä kappaleella haluan muistuttaa, että mitä jos me olisimme kuin suojelusenkeleitä toisillemme, huolehtisimme ja antaisimme apua tarvittaessa.

– Olen aina kokenut, että elämäni on ihmeellisesti putkahtanut ihmisiä, jotka ovat vieneet minua parempaan suuntaan. Olen sanonut, että he ovat olleet kuin enkeleitä, jotka ovat ohjanneet ja johdattaneet minua.

Enkeli voi olla henkiolento-
kin, Saara Aalto ajattelee.

– Haluan uskoa siihen, että on olemassa suojelusenkeleitä, jotka huolehtivat minusta.

Yhteys Korkeimpaan

Kirkot ovat laulajalle erityisiä esiintymispaikkoja, eikä vain siitä syystä, että ne ovat yleensä *"visuaalisesti hyvin kauniita ja akustisesti aivan mielettömiä"* tiloja.

Tärkeää on, että konserttiyleisö saapuu sakraalitilaan keskittyneesti ja kuuntelemaan hiljentyen.

– Ihmiset kunnioittavat kirkossa olevaa pyhyyden ilmapiiriä. Minulla esiintyjänä on myös kunnioitus kirkkoa kohtaan. Se vaikuttaa siihen, miten puhun ja pukeudun ja millaista sanomaa tuon esiin.

niin, että minulla menevät aina kylmät väreet.

– Ymmärrän tätä laulaessani, että minun on oltava kiitollinen tästä hetkestä ja on nähtävä maailman kauneus. Vaikka tähän elämään kuuluu kaikkea hankalaa, hirveää ja pahaakin, on katsottava hyvään ja valoon.

Ollaan enkeleitä toisillemme

Saara Aalto julkaisi ensimmäisen joululevynsä *Enkeleitä* vuonna 2011. Siltä hänelle erityisen rakkaita kappaleita ovat *O Holy Night* ja *Walking in the Air*.

– *O Holy Night* on bravuuri, joka pitää vetää joka joulukonsertissa, kun sitä pääsee tykitämään isosti!

Läheiseksi laulajalle on muodostunut myös albumin nimikappale, joka on hänen itsensä säveltämä ja sanoittama.

SAARA AALLON ENKELEITÄ -JOULUKONSERTTI HÄMEENLINNAN

KIRKOSSA 11.12. KLO 19. Mukana ovat pianisti, viulisti ja multi-instrumentalisti sekä viimevuotiseen tapaan hämeenlinnalainen lapsikuoro Aurorina.
– Nuo lapset ovat todella taitavia laulajia! Saara Aalto kehuu.

– Kirkko antaa ihanan mahdollisuuden puhua myös syvällisistä ja rakkaudellisista teemoista – tämä liittyy ehkä siihen pyhyteen. Siellä on mahdollisuus muistuttaa ihmisiä yhteydestä Korkeampaan, mitä se kullekin meistä merkitseekään.

Saara Aalto sanoo etsineensä vuosien varrella omaa lähestymistapaansa perimmäisiin kysymyksiin.

– Minulla on omanlaiseni yhteys Korkeampaan, onkohan Voima oikea sana. Olen sillä lailla henkinen ihminen, että koen tämän yhteyden tärkeäksi omassa elämässäni.

Laulaja on löytänyt itselleen hyvää tekevän tavan olla yhteydessä yläkertaan.

– Rukoilen, en välttämättä kädet ristissä, tai saatan kommunikoida mielessäni, kun tarvitsen turvaa ja suojelusta.

Inspiraation etsimisen aika

Joululaulut ovat pyörineet Saara Aallon mielessä tänä vuonna tavallistakin enemmän. Kirkkojen varaaminen joulukiertueelle alkoi jo tammi-kuussa.

– Minun ja vaimoni (**Meri Aalto**) firma suunnittelee kiertueen, jonka järjestäminen on koko vuoden kestävä projekti.

Kappaleita on työstetty elokuusta lähtien.

– Loppukesällä oli välillä vähän vaikea mennä joulutunnelmaan. Valmistautuminen on paljon helpompaa joulukuussa, jolloin virittäydyn joulun tunnelmaan laulaen joka päivä.

Joulun jälkeisestä ajasta artistina Saara Aallolla ei ole vielä selkeää käsitystä.

– Vuodet 2016–2020 olivat hirveän kovaa höykytystä ja olin ihan ylibuukattu. Sitten tuli korona ja kaikki loppui kuin seinään. Se oli pelastukseni, olin niin väsynyt.

Palautuminen ja sen pohtiminen, mikä on seuraava musiikillinen askel, jatkuu edelleen.

– Kolme viime vuotta ovat olleet inspiraation etsimiskautta. Olen seikkailumielellä: En voi vielä sanoa mitä teen tulevaisuudessa – se tulokoon yllätyksenä niin muille kuin minullekin!

– Haluan aina kuunnella sydäntäni, ja tehdä kaiken täydestä sydäimestä. Sieltä ne hienoimmat joulujututkin löytyvät. ■

rakas raamattuni

ILOSANOMAN KAKSI KUVAUSTA

Adventtiajan lähestyessä alamme vähitellen valmistautua joulun. Vaikka Vapahtajamme vastaanottaminen on ajankohtaista vuoden jokaisena päivänä, suuren juhlan läheisyys tuo asian herkemmin kosketeltavaksi kuin muulloin. Kerrotaanhan jouluna pienen viattoman lapsen syntymästä. Yhtäältä siis ikaikaisesta syntymän ihmeestä, mutta myös ikaikaisen syntymisestä ihmiseksi.

Uudessa testamentissa on neljä evankeliumia, joista vanhin on Markuksen evankeliumi. Seuraavat synoptiset eli samankaltaiset evankeliumit ovat Matteuksen ja Luukkaan kirjoittamat. Johanneksen evankeliumi on nuorin. Se kertoo Jeesuksesta ja hänen toiminnastaan mutta myös tulkitsee ja selittää kertomaansa tekstiä.

Alun perin kreikaksi kirjoitettu Johanneksen evankeliumin teksti on omaan Raamattuuni käännetty näin:
”Alussa oli Sana. Sana oli Jumalan luona, ja Sana oli Jumala.”

Evankeliumissa kreikankielinen Logos on käännetty suomeksi ”Sana”. Kyseessä on jotain hyvin voimallista, paljon ohimennen lausuttua sanaa voimakkaampaa, sillä kuvaahan Johannes tällä sanalla Jeesusta Kristusta.

Johannes jatkaa seuraavasti: *”Jo alussa Sana oli Jumalan luona. Kaikki syntyi Sanan voimalla. Mikään, mikä on syntynyt, ei ole syntynyt ilman häntä. Hänessä oli elämä, ja elämä oli ihmisten valo. Valo loistaa pimeydessä, pimeys ei ole saanut sitä valtaansa.”* Vähän myöhemmin Johannes kuvaa: *”Sana tuli lihaksi ja asui meidän keskellämme. Me saimme katsella hänen kirkkauttaan, kirkkautta, jonka Isä ainoalle Pojalle antaa. Hän oli täynnä armoa ja totuutta.”*

Johanneksen evankeliumin alkujakeet antavat voimakaan ja rakastavan kuvan taivaallisesta Isästä, joka lähetti poikansa meidän luoksemme. Saman tapahtuman lääkäri Luukas sijoittaa historialliseen viitekehykseen sanoilla: *”Siihen aikaan antoi keisari Augustus käskyn, että koko valtakunnassa oli toimitettava verollepano. Tämä verollepano oli ensimmäinen ja tapahtui Quiriniuksen ollessa Syyrian käskynhaltijana.”*

Jouluevankeliumissaan Luukas kuvaa, kuinka paimenet kohtasivat Herran enkelin. Tämä kertoi heille, että Daavidin kaupungissa eli Betlehemissä oli syntynyt Vapahtaja, joka on Kristus, Herra. Pian he näkivät suuren taivaallisen sotajoukon, joka ylisti Jumalaa. Saamiensa ohjeiden mukaan paimenet kiiruhtivat vastasyntyneen luokse. Marialle ja Joosefille he kertoivat, mitä heille oli lapsesta sanottu. *”Mutta Maria kätki sydämeensä kaiken, mitä oli tapahtunut, ja tutkisteli sitä.”*

Luukkaan jouluevankeliumi on minulle hyvin rakas, ja luemme sen perheen kesken aina jouluaattona. Se kertoo tavallisille ihmisille vaatimattomissa olosuhteissa annetusta taivaallisesta ihmeestä. Siitä avusta tiedotettiin ensimmäiseksi yhteisön vähäpätöisille työntekijöille, paimenille. Johanneksen teksti puolestaan kuvaa Jeesuksen kaikessa voimassaan, totuudessaan ja armosaan. Evankeliumit täydentävät kauniisti toisiaan. Jeesus toi syntymällään, elämällään, kuolemallaan ja ylösnousemuksellaan meille lain ylittävän armon. Se on kristinuskon perusta, Martin Lutherin sanoin *”Yksin uskosta, yksin armosta, yksin Kristuksen tähden”*.

Ari Palomäki
professori, ylilääkäri

hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

Kuva Shutterstock

KESTÄVÄ JOULU -JOULUKALENTERI ALKAA 1.12.

Kalenterin luukut aukeavat päivittäin Instagramissa ja Facebookissa.

@hameenlinna-
vanajanseurakunta

Hämeenlinna-
Vanajan seurakunta

KESTÄVÄ JOULU

koostuu paremmista valinnoista

Kestävä
joulu

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta rakentaa kestävä joulua yhdessä paikallisten yrittäjien, yhteisöjen ja toimijoiden kanssa.

Kestävä joulusta haastaa kaikki paikalliset toimijat ja ihmiset miettimään teemaa omasta näkökulmastaan. Vastavoimana kulutuskulttuurille ovat eettisemmät, vastuullisemmat ja kestävämmät valinnat.

– Kestävä joulusta haastaa miettimään, mitä hankkii lähimmäiselleen tai toivoo itselleen. Kun kulutetaan, kulutetaan vastuullisesti. Suositetaan paikallista, ostetaan kestäviä tuotteita tarpeeseen tai annetaan omaa aikaa toisen auttamiseen – tapoja ja näkökulmia on monia, kuvailee Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan viestintäpäällikkö **Reetta Laaksonen**.

Seurakunnan viestintä on ideoinut *Kestävä joulusta* -teemaisen sosiaalisen median joulukalenterin, jossa on mukana myös paikallisia yrityksiä ja toimijoita. Joulukalenterin luukuista kurkistaakin moni kaupunkilaisille tuttu henkilö.

– Taustalla on ajatus siitä, että teemme kollektiivisesti hyvää Hämeenlinnassa ja nostamme esiin erilaisia tapoja viettää kestävä joulusta. Toivottavasti joulukalenterin luukuista esiin tulevat ajatukset ja ideat pysyvät myös joulun jälkeen ihmisten mielissä.

– Seurakunnan tavoitteena on muuttaa omaa toimintaa ekologisesti kestävämmäksi ja toivomme kaikkien hämeenlinnalaisten lähtevän nyt kestävä joulun mukaan omalla tavallaan ja valinnoillaan.

"Kestävä joulusta haastaa miettimään, mitä hankkii lähimmäiselleen tai toivoo itselleen."

Kohti hiilineutraalia kirkkoa

Tärkeä osa kristillisyyttä liittyy kohtuuteen ja yksinkertaiseen elämäntapaan. Kirkossa puhumekin luomakunnasta, jonka viljely ja varjelu on ihmisten tehtävä. Luomakunta on osa Jumalan luomistytöä ja siksi pyhä.

Kirkon ympäristödiplomia tavoitellessaan Hämeenlinna-Vanajan seurakunnassa on pohdittu kestävämpiä, vastuullisempia ja ympäristöystävällisempiä valintoja. Toimenpiteitä on

tehty niin jätteen kierrätyksen, materiaalien hankinnan kuin eettisyyden suhteen.

Myös ympäristökasvatus on osa seurakunnan tekemää ympäristöttyötä. Seurakunta pyrkii vahvistamaan seurakuntalaisten luontosuhdetta järjestämällä erilaisia tapahtumia ja tilaisuuksia ulkona. Myös rippikouluissa on otettu käyttöön *Vihreät riparit* -toimintamalli, jossa annetaan tilaa nuorten ympäristötunteiden käsittelylle ja vahvistetaan nuorten myönteistä luontosuhdetta.

– Luomakunnasta välittäminen kuuluu kirkon strategian mukaan sen ydintehtäviin. Siksi panostamme myös seurakunnan viestinnässä ympäristöasioihin. Rohkaisemme, annamme toivoa ja kannustamme ihmisiä osallistumaan omalla tavallaan, kertoo Laaksonen.

Kirkon energia- ja ilmastostrategian tavoitteena on, että kirkko on hiilineutraali vuoteen 2023 mennessä. Tähän tavoitteeseen seurakunnat liittyvät muun muassa *Kirkon ympäristödiplomin* avulla. Lisäksi kirkolla on oma ilmastotoimintaohjelma, joka antaa teologisia lähtökohtia ja käytännön suosituksia ilmastotalkoisiin. ■

5

VINKKIÄ KESTÄVÄMPÄÄN JOULUUN!

- Siivoa nurkat ja anna tarpeettomat käyttökelpoiset vaatteet ja tavarat tarvitseville.** Tavaraita voi lahjoittaa monen eri toimijan kautta, tai itse suoraan esimerkiksi Facebookin Roskalava-ryhmissä.
- Pystyisitkö panostamaan kestävämpään joulupöytään?** Löytyykö joulupöydästäsi lähituottajien aineita tai pienyrittäjien tuotteita? Myös muun muassa Reilun kaupan, Avainlippu- tai luomutuotteet tekevät joulupöydästäsi vastuullisemman.
- Tarvitseeko joululahjan olla aina yllätys?** Tarvitseeko kaikkea mitä haluan? Mieluisat lahjat ovat usein toivottuja ja tulevat tarpeeseen. Tuotteiden valinnassa voit kiinnittää huomiota esimerkiksi niiden alkuperään, paikallisuuteen, kestävyyteen.
- Antaisitko aikaasi lahjaksi?** Aina lahjan antaminen ei vaadi rahaa, vaan voit myös antaa aikaasi ja apuasi esimerkiksi siivouksen, kaupassakäynnin tai lastenhoidon muodossa. Jokainen osaa varmasti jotain, josta on iloa ja apua muille.
- Vähennä jätteen määrää keksimällä innovatiivisia tapoja kääriä lahjoja.** Vanha sanomalehti tai kangastilkku sopii hyvin lahjapaperiksi. Lahjakassit tai kauniit paperipussit voi kierrättää ja käyttää uudelleen.

AINEETTOMIA LAHJOJA

Kirkon Ulkomaanapu tarjoaa monia erilaisia lahjavaihtoehtoja koulutarvikkeista lemmikkieläimiin ja puunsiirtoihin.
www.toisenlainenlahja.fi

Kuva: toisenlainenlahja.fi

Naisten pankin kautta voit lahjoittaa esimerkiksi ammattin kehitysmaassa asuville naisille tai koulutusta kestävästä viljelymenetelmästä.
www.naistenpankki.fi

Suomen lähetysseuran kautta voit lahjoittaa ympäristö- tai katastrofityöhön tai ostaa verkkokaupasta erilaisia lahjoja kuten koulukirjoja tai Raamattuja kehitysmaihin.
www.suomenlahetyksseura.fi

Hämeenlinnalaisia vähävaraisia voit tukea **Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan verkkokaupan** kautta.
www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

maailmanlaaja kirkko

TEKSTI ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN

■ Lähetyseuran yhteistyökumppani Betlehemissä: "Supermarketeissa hyllyt ovat tyhjiä"

Kiihtyvä konfliktitilanne Israelin ja Hamasin välillä vaikeuttaa Lähetysseuran työtä Israelissa ja Palestiinalaisalueella. Jerusalemissa sijaitsevan *Felm*-keskuksen työ on keskeytynyt, ja Lähetysseura evakuoï työntekijänsä perheineen torstaina Jerusalemistä. Tiesulkujen vuoksi ihmiset eivät pääse tavalliseen tapaan Israelin puolelle töihin. Monet perheet lähestyvät nyt kirkkoa pyytäen hätäapua, erityisesti ruokaa ja lääkkeitä. Kirkko yrittää auttaa mahdollisimman monia, mutta esimerkiksi osa lääkkeistä on apteekkeistakin loppu.

(FEM)

*Siunaa
koko maailmaa*

■ Opettajat ilman rajoja juhlii merkittävää taivaltaan – 10 vuotta maailman tärkeimmän ammatin tukena

Kymmenen vuotta, 18 kohdemaata ja 344 vapaaehtoisjaksoa, joiden tuloksena tuhannet ja taas tuhannet ympäri maailman ovat saaneet täydennyskoulutusta ja tukea maailman tärkeimpään ammattiin, opettajana toimimiseen. Koulutuksen laatua globaalissa etelässä kehittävä *Opettajat ilman rajoja* -verkosto täyttää tänä vuonna 10 vuotta.

Kirkon Ulkomaanavussa (KUA) heräsi ajatus siitä, voisiko suomalaisten opettajien timanttiseksi havaittua osaamista hyödyntää globaalissa etelässä. Voisiko suomalainen osaaminen tukea paikallisen koulutuksen laatua?

– Päätimme keskittyä motivoituneisiin ja osaaviin suomalaisiin opettajiin sekä heidän hyväksi havaitsemiinsa opettamisen käytäntöihin. Emme siis lähteneet myymään rakenteita tai viemään suomalaista opetussuunnitelmaa sellaisenaan maailmalle, täsmentää Opettajat ilman rajoja -verkoston (OIR) ohjausryhmän puheenjohtaja, kasvatustieteen dosentti ja Helsingin yliopiston vanhempi yliopistonlehtori **Hannele Cantell**.

Maailmalla vallitsevien pitkittyneiden konfliktien myötä moni lapsi tai nuori saattaa elää jopa 10 vuotta pakolaisleirillä. Opetusta täytyy järjestää laadukkaasti kriiseistä huolimatta, jotta sotien keskellä elävien lasten ja nuorten tulevaisuus on turvattu edes perustaitojen osalta. Opettajien tulee osata kohdata ja opettaa erilaisista taustoista tulevia, esimerkiksi sotaa paenneita, trauman kohdanneita sekä eri äidinkieltä puhuvia lapsia ja nuoria. Kriisin keskellä koulu tarjoaa turvaa, toivoa ja tulevaisuuden näkymiä.

Opettajat ilman rajoja -verkoston nykyisiä ohjelmamaita ovat Uganda, Kenia, Myanmar, Kambodža, miehitetty Palestiinalaisalue, Somalia ja Etelä-Sudan. Näiden lisäksi OIR on vuosien varrella toiminut myös Liberiassa, Kreikassa, Nepalissa, Jordaniassa, Eritreassa, Haitissa, Sierra Leonessa, Somalimaassa, Keski-Afrikan tasavallassa, Ghanassa ja Bangladeshissa. .

(Kirkon Ulkomaanapu)

Tyhjän sylin kivi siunattiin Vuorentaan hautausmaalla

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta paljasti ja siunasi toivotun

Tyhjän sylin kiven Kuolleiden lasten muistopäivänä.

TEKSTI ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN

Tahattoman lapsettomuuden suru on syvä. Syli voi olla tyhjä syystä tai toisesta. On kätkettykuolemia, kohtukuolemia, isovanhempien surua ja äänioikeudeton suru. Surua voi aiheuttaa se, että suku ei jatku tai isovanhemmat tai lastensuojelun toi-

mien vuoksi biovanhemmat tai sijaisvanhemmat eivät saa tavalta lasta.

– On tärkeää, että nämä surut saavat tulla näkyviin ja surijat saavat yhteisössä tilan, paikan ja hyväksynnän surulleen, kertoo pappi **Mirja Lassila**.

Tällainen suru on usein piilossa itkettyä, eikä sen läpi-

käymiseen aina löydy oikealta tuntuva paikkaa tai tilaa. Muistokivi on surun, kaipausten ja lohdun paikka.

Kivessä on teksti "*Lapselle, jota emme koskaan saaneet. Lapselle, jonka saimme vain hetkeksi*". ■

Nuorisotyöllä on suuri suosio Hämeenlinnassa

Suomessa on noin miljoona 15–29-vuotiasta, ja lähes joka neljäs heistä kokee itsensä yksinäiseksi.

Nuorisotyön perustehtävä on ehkäistä ja poistaa nuorten yksinäisyyttä ja ulkopuolisuuden tunnetta, sekä tukea nuoren kasvua ja kehitystä.

Nuorisotyön johtaja **Markku Ihander** kertoo, että nuorisotyönohjaajat kohtaavat nuoria heidän erilaisissa elämäntilanteissa.

– Nuorisotyönohjaajat ovat monelle nuorelle tärkeitä aikuisia. Kirkon nuorisotyö toimii hengellisessä viitekehyksessä ja ev.lut kirkon kasvatustyössä. Kirkon toiminnan takana on ideologia ja eroaa näin kunnallisesta nuorisotyöstä.

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan nuorisotyössä käy vilskke, sillä tällä hetkellä isoskoulutuksessa on 250 nuorta,

kerhonohjaajia on 44. Bunkkerissa käy keskimäärin 20–30 pelaajaa illassa. Nuortenilloissa käy 25–40 nuorta. Kerhotuominnassa on lapsia 140.

– Koululaisten leiritoinnista on erittäin suosittua tällä hetkellä. Leirit ovat toistuvasti täynnä. Koulujen koeviikoilla 25–30 nuorta päivittäin käy viettämässä aikaa Poltinaholla, Ihander kertoo. ■

Rovasti Yrjö Niemi 50 vuotta pappina!

Juhlasaarna 6.1.2024 Hämeenlinnan kirkossa klo 10.

Rovasti **Yrjö Niemi** pitää viimeisen saarnansa Hämeenlinna-Vanajan seurakunnassa loppiaisenä. Niemi on tullut tunnetuksi suosittujen miesten aamukahvien ja saunailtojen sekä ylityslauluiltojen järjestäjänä.

Niemi on tehnyt pitkän uran seurakunnassamme. Hän on myös tehnyt satoja avustus- ja evankelioimismatkoja aikanaan Siperiaan ja nyt Ukrainaan.

Kiitämme Yrjö Niemeä merkityksellisestä työstä seurakuntamme hyväksi! ■

Hätilän kirkon tulevaisuutta pohditaan

Hämeenlinnan seurakuntayhtymän kiinteistö- ja hautaustoimen johtokunta on pyytänyt Hämeenlinna-Vanajan seurakunta-neuvostolta lausuntoa liittyen Hätilän seurakuntatalon, tuttavallisemmin Hätilän kirkon, myyntiin.

TEKSTI **REETTA LAAKSONEN**

Vuonna 1956 rakennettu seurakuntatalo suljettiin keväällä 2014 havaitun kosteusvaurion takia ja rakennus on ollut siitä lähtien poissa käytöstä. Seurakuntatalon kohtalo on elänyt vuosien aikana ja siirtynyt ”pikaisesti korjattavasta” kohti luopumista ja myyntiä. Kun kirkkovaltuusto päätti rakentaa uuden seurakuntatalon Rauhankadulle, nousi kysymys Hätilän seurakuntatalosta takaisin päätöksentekoon.

Seurakuntalaisia varten järjestettiin keskustelutilaisuus Tuomelan koululla 7.11. Tilaisuudessa esiteltiin lyhyesti seurakuntatalon historiaa vanhojen kuvien siivittämänä sekä rakennuksen kuntoon ja korjaustarpeisiin liittyvät seikat. Keskustelua ja ideoita tuli mukavasti ja hyviä muistoja Hätilän tilaisuuksista ja toiminnasta sitäkin enemmän.

Seuraneuvosto antanee lausunnon asiasta viimeistään joulukuussa. Lopullisen päätöksen myynnistä tekee yhteinen kirk-

kovaltuusto.

– Korona-aika osoitti meille, ettei seurakunnan toiminta tukeudu pelkästään kutsuvaan toimintaan. Seurakunta on yhä enemmän siellä missä ihmiset ovat. Panostus jalkautumiseen ja verkossa tapahtuvaan toimintaan vähentää fyysisten toimitilojen tarvetta ylipäänsä. Tilatarvetta niin toimisto- kuin kokoontumistiloissa on arvioitava uudelleen kokonaisvaltaisesti, sanoo kirkkoherra **Kimmo Reinikainen**. ■

Tutustu kirkkoihin kotisohvalla

Hämeenlinnan, Vanajan, Kalvolan ja Rengon kirkkoihin pääsee nyt tutustumaan kotisohvalta käsin. Kesän 2023 aikana kirkot kuvattiin ja niistä luotiin 3D-mallinnukset *Matterport*-sovellukseen. Sovelluksessa käyttäjä voi navigoida ympäri kirkkoja tutustua kirkoista löytyvien esineiden, alttaritaulujen tai urkujen historiaan. Palvelun avulla niin vihkiparit, kasteperheet kuin turistit ja muut kirkoista kiinnostuneet pääsevät tutustumaan Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan kirkkoihin. Palvelua voi käyttää myös oppaana kirkkovierailun aikana.

Kirkkoihin pääset tutustumaan seurakunnan verkkosivuilla osoitteessa www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi ja valitsemalla Kirkot ja tilat -osion haluamasi kirkon. ■

Rengon ja Kalvolan kirkot kuvattuna ilmast. Kuvat Tuomas Ikonen

uutisia kotimaasta

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN**

Kirkko vaati selvitystä sosiaali-etuuksien leikkausten vaikutuksista

Kirkkohallitus on pohtinut sosiaali-etuuksien leikkaamisen vaikutuksia. Olisi tärkeää tutkia sosiaali-etuuksien leikkaamisen vaikutuksia mm. vaikutuksia lapsiin, mielenterveyteen ja osallisuuteen. Kirkkohallituksen mukaan toimeentulotukea tulisi tarkastella kokonaisuutena. Esimerkiksi asunnon vaihtaminen edullisempaan voi tarkoittaa muuttamista alueelle, jossa on pidemmät työ- ja koulumatkat.

– Kannamme huolta erityisesti niistä ihmisistä, joihin kohdistuu samanaikaisesti useita sosiaaliturvan leikkauksia. Seurauksena voi olla yksittäisten ihmisten ja perheiden syrjäytyminen ja mielenterveysongelmien lisääntyminen. Se johtaa paitsi inhimilliseen kärsimykseen, niin myös kustannuksiin yhteiskunnalle, toteaa Kirkkohallituksen kansliapäällikkö Pekka Huokuna.

Ennen lakien säätämistä tulisikin aina myös selvittää eri leikkausten yhteisvaikutukset kaikkein heikoimmassa asemassa oleviin.

Mielenterveysongelmien kasvu näkyy kirkon perheneuvonnassa

Asiakkaiden mielenterveysongelmat näkyvät kirkon perheneuvonnassa aiempaa useammin. Perheasiain neuvottelukukset ovat vastanneet kyselyyn perheneuvonnassa näkyvistä ilmiöistä vuodesta 2020 lähtien. Kyselyn tulosten perusteella mielenterveyskysymykset ovat näkyneet perheneuvonnassa erityisesti vuodesta 2022 alkaen. Vuoden 2023 kyselyssä peräti 83 prosenttia vastanneista sanoi, että asiakkaiden mielenterveyskysymykset ovat lisääntyneet.

Toiseksi eniten tämän vuoden kyselyn mukaan perheneuvonnan asiakkailta korostuvat taloudellinen huoli ja ahdistuneisuus. Lisäksi keskusteluissa nostetaan esiin muun muassa puhe ja huoli vanhemmuuden kysymyksistä, lähisuhdeväki-valta, alkoholin ja muiden päihteiden käyttö sekä ruuturiippuvuus.

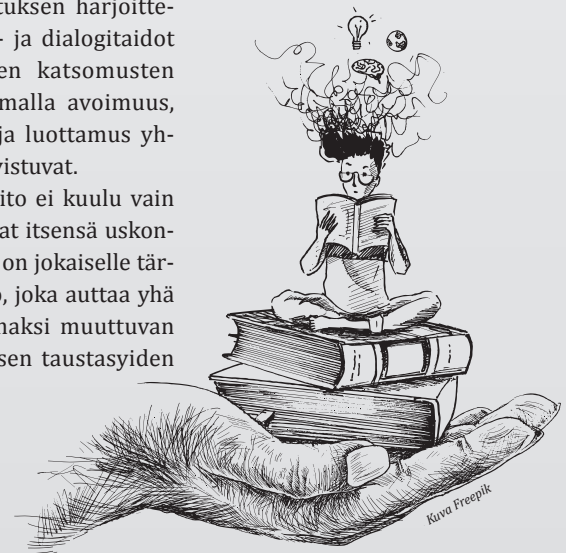
Uskontolukutaito vahvistaa keskinäistä ymmärrystä

Uskonto on valtaosalle maailman ihmisistä merkittävä osa omaa ja oman yhteisön elämää. Se, mitä uskontojen piirissä opetetaan ja miten niiden piirissä eletään, heijastuu kulttuuriin ja koko yhteiskuntaan. Tämän vuorovaikutuksen ymmärtäminen on ollut aina keskeinen maailmankansalaistaito ja avain eri kulttuurien ymmärtämiseen.

Suomessa kulttuurinen ja uskonnollinen moninaisuus on lisääntynyt tällä vuosituhanella merkittävästi. Kehitys haastaa luterilaisen valtakulttuurin perinteen. Kirkkohallituksen mukaan tarvitaan uskontolukutaitoa – uskonnon ja sen merkityksen tuntemista sekä eri uskontojen ja katsomusten välisen vuorovaikutuksen harjoittelua. Uskontoluku- ja dialogitaidot auttavat erilaisten katsomusten tuntemisessa. Samalla avoimuus, yhteisymmärrys ja luottamus yhteiskunnassa vahvistuvat.

Uskontolukutaito ei kuulu vain niille, jotka kokevat itsensä uskonnollisiksi, vaan se on jokaiselle tärkeä kansalaistaito, joka auttaa yhä monimuotoisemmaksi muuttuvan todellisuuden ja sen taustasyiden ymmärtämisessä.

(Lähde: Evl- uutishuone)

SYLI JA SYDÄN TÄYNNÄ
Itse Tehtyä Unelmaa

Sannan Instagram-tiliin
pääsee tutustumaan
@ITSETEHTYUNELMA

Sosiaalinen media on muuttunut monelle unelman tavoitteluksi,
mutta harva pääsee siihen asti, missä hämeenlinnalainen
Sanna on tänään.

TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN** KUVAT **MARIKA IJÄS**

Sanna, kahden lapsen äiti, on rakentanut ympärilleen someyhteisön, jolla on yli 10 000 seuraajaa Instagramissa. Kuitenkin tarina Sannan taustalla ei ole perinteinen some-menestystarina, vaan se kertoo enemmän elämästä, perheestä ja halusta auttaa muita.

Vain sekunti todellisuutta

Sanna kertoo, kuinka hän aloitti sosiaalisen median tekemisen vähän vahingossa. Alun perin hän jakoi käsityöprojektejaan, mistä tulee hänen tilinsä nimi: *"Itse Tehty Unelma"*. Hänen seuraajiensa määrä kasvoi nopeasti, ja samalla alkoivat tulla yhteistyökyselyt yrityksiltä.

– Ensimmäinen minulla oli vain 160 seuraajaa, mutta seuraajia alkoi tulla lisää odottaessamme ensimmäistä lastamme. Ostimme lapsuudenkotini, jota remontoimme lisäksi paljon sisustuskuvia, jolloin yhä useampi seuraaja löysi tililleni. Yhtäkkiä minulla oli 1000 seuraajaa, sitten 5000.

Vaikka Sanna haluaa jakaa kauniita kuvia, hän korostaa, ettei halua antaa epätodellista kuvaa elämästään. Hän myös korostaa, että some voi olla

voimavara ja väline vertaistuen tarjoamiseen.

Haluun olla aito ja käsitellä myös arkipäiväisiä haasteita, kuten raskauspahoinvointia, huonoja öitä, keskenmenoja ja lapsettomuushoitoja. En halua herättää kateutta, vaan haluan antaa vertaistukea ja auttaa muita ihmisiä.

Sosiaalinen media ei kerro koko totuutta elämästä, ja Sanna haluaa painottaa tätä seuraajilleen. Somekuvat ja - tarinat voivat näyttää vain hetken päivästä, eivätkä ne heijasta koko elämää.

Yksi tärkeä näkökulma Sannan somekäytössä on yksityisyyden suojaaminen.

– En kerro meidän sukunimeä, mieheni tai lastemme nimiä julkisesti, eikä lapset ole helposti tunnistettavissa kuvissa. Tämä on tärkeää, koska some voi altistaa myös negatiiviselle huomiolle ja jopa vaarallisille tilanteille.

Yhteistyö seurakunnan ja yritysten kanssa

Yhteistyöt yritysten kanssa eivät ole olleet Sannan päämäärä somekäytössä. Hän tekee yhteistyötä vain silloin, kun voi rehellisesti suositella tuotteita, joita hän ja hänen perheensä

Vuosien varrella, avoimuutensa ansiosta Sanna on onnistunut luomaan some-yhteisön, joka perustuu aitouteen, vertaistukeen ja haluun auttaa muita.

itse käyttävät ja ovat tyytyväisiä niihin.

Yhteistyössään seurakunnan kanssa Sanna on rohkeasti tuonut esiin omat arvonsa ja ajatuksensa. Hän on ollut mukana kampanjassa, jossa kannustetaan nuoria osallistumaan seurakuntavaaleihin.

– Olen itse aina käyttänyt seurakunnan varhaiskasvatuksen palveluita ja mietin, että olisi kiva kertoa muille, mitä ne oikeasti ovat ja mitä ei. Monella voi olla aivan väärä käsitys ja joku voi luulla, että perhekerhossa lauletaan vain virsiä. Tätä olisi hyvä valaista yleisellä tasolla, Sanna miettii.

Sanna korostaa kasteen ja vihkimisen merkitystä elämässään.

– Minulle oli itsestään selvää, että lapseni kastetaan ja että pappi vihki meidät.

– Keskenmenon ja lapsettomuushoitojen aikaan sain tukea pappi **Jaana Lehtosesta** ja se lähensi suhdettani seurakuntaan. Jaana kuunteli ja auttoi, kun hätä ja suru oli suuri. Jaana on edelleen elämässämme ja hän on kastanut molemmat lapsemme ja olemme järjestäneet hänelle vähän kastamistöitä ensi vuodellekin, kolmatta lastaan odottava Sanna nauraa.

Kolmannen lapsen voi sanoa olevan ihme

– Meidän ei pitänyt saada kolmatta lasta ilman lapsettomuushoitoja. Näin kuitenkin kävi ja onni on suuri.

Lapsettomuuden- ja hoitojen tuskasta Sanna on jakanut paljon somessa ja saanut näin tuettua samassa tilanteessa olevia.

Vuosien varrella, avoimuutensa ansiosta Sanna on onnistunut luomaan someyhteisön, joka perustuu aitouteen, vertaistukeen ja haluun auttaa muita. Hänen tarinansa osoittaa, että some voi olla paljon enemmän kuin pelkkä ulkoinen loisto ja kauniit kuvat – se voi olla kanava jakaa elämän iloja ja haasteita sekä tukea toisia matkalla kohti unelmiaan. ■

KAUNEIMMAT
JOULULAULUT

KAUNEIMMAT JOULULAULUT
HÄMEENLINNAN-VANAJAN
SEURAKUNNASSA 2023

TIISTAINA 5.12.

klo 19 Nuorten kauneimmat joululaulut
Poltinahon seurakuntatalossa

SUNNUNTAINA 10.12.

klo 14 Hämeenlinnan kirkossa,
klo 17 Hämeenlinnan kirkossa,
Valomessu goes kauneimmat
joululaulut
klo 19 Rengon kirkossa

KESKIVIikko 13.12.

klo 18 Lapsiperheille Poltinahon
seurakuntatalossa
klo 18 Hämeenlinnan kirkossa
De vackraste julsångerna
och Luciafesten

TORSTAINA 14.12.

klo 11 Kalvolassa, Lähimmäistupa

LAUANTAINA 16.12.

klo 12 & 14 Tuomaan markkinat,
Hämeen linna

SUNNUNTAINA 17.12.

klo 14 Hämeenlinnan kirkossa
Tilaisuus tulkataan viittomakielelle.
klo 14 Vanajan kirkossa
klo 16 Hämeenlinnan kirkossa
klo 18 Hämeenlinnan kirkossa
klo 18 Kalvolan kirkossa
klo 19 Vanajan kirkossa

MAANANTAINA 18.12.

klo 18 Rimmin rukoushuone

TIISTAINA 19.12.

klo 16 & 17 Goodman
klo 19 Vanajan kirkossa

KESKIVIikko 20.12.

klo 19 Hämeenlinnan kirkossa
klo 19 Jukolan Lintukodossa

TORSTAINA 21.12.

klo 19 Vanajan kirkossa
klo 18–22 Kauneimmat joululaulut
goes Pub
klo 19 Voudin kellari
klo 20 Nooran Viinibaari
klo 21 Albertin Kellari
klo 22 Pub Vanha Nalle

TAPANINPÄIVÄNÄ 26.12.

klo 16 Vanajan kirkossa

SUOMEN¹⁸⁵⁹
LÄHETYSSEURA

Joulun hartaudet

KESKIVIikko 20.12.

klo 13–14 Jouluhartaus, Kimppakammari,
Rengonraitti 19, Renko. Joulukahvit.

JOULUAATTO 24.12.

klo 8.30 Joulurauhan julistus, Goodman
klo 10 Messu, Hämeenlinnan kirkko
klo 12 Aattohartaus, Vanajan kirkko
klo 13 Aattohartaus, Vanajan kirkko
klo 13 Hartaus, Kalvola kappeli
klo 14 Aattohartaus, Vanajan kirkko
klo 14 Perheiden aattohartaus,
Poltinahon seurakuntatalo
klo 14 Aattohartaus, Ahvenisto
klo 14 Julbön, ruotsinkielinen aattohartaus,
Hämeenlinnan kirkko
klo 15 Aattohartaus, Ahvenisto
klo 15 Aattohartaus,
Hämeenlinnan kirkko
klo 15 Aattohartaus, Vanajan kirkko
klo 15 Hartaus, Renko
klo 16 Aattohartaus, Vuorentaan kappeli
klo 22 Yön aattohartaus,
Vanajan kirkko
klo 24 Yön aattohartaus,
Vanajan kirkko
klo 23 Yömessu, Hämeenlinnan kirkko

JOULUPÄIVÄ 25.12.

klo 8 Messu, Vanajan kirkko
klo 8 Messu, Kalvolan kirkko
klo 10 Messu, Rengon kirkko
klo 10 Sanajumalanpalvelus, Hämeenlinnan kirkko
klo 12 Jouluhartaus, Hämeen linnan Kuninkaansali

*Jumalan on kunnia korkeuksissa,
maan päällä rauha ihmisillä,
joita hän rakastaa.*

Selkokielen jouluhartaus
katsottavissa YouTubessa
Hämeenlinna-Vanajan
seurakunnan kanavalla.

TAPANINPÄIVÄ 26.12.

klo 10 Messu, Hämeenlinnan kirkko
klo 14 Sanajumalanpalvelus.
Laulut Kauneimmista
joululauluista. Rimmin
rukoushuone, Kalvola
klo 16 Kauneimmat joululaulut,
Vanajan kirkko
klo 18 Messu. Laulut Kauneimmista
joululauluista.
Renko, Nummen kylätalo

TIISTAI 28.12.

klo 18 Hartaus ja joulujuhla,
Luolajan rukoushuone

UUDENVUODEN AATTO 31.12.

klo 10 Messu, Hämeenlinnan kirkko
klo 10 Messu, Kalvola
klo 23 Uuden vuoden hartaus,
Rengon kirkko
klo 18 Iltakirkko, Vanajan kirkko

UUDENVUODEN PÄIVÄ 1.1.

klo 10 Messu, Hämeenlinnan kirkko

LOPPIAINEN 6.1.2024

klo 10 Messu, Hämeenlinnan kirkko
klo 12 Messu, Vanajan kirkko
klo 12–14 Vaeltava jumalanpalvelus
Kalvolan kirkossa ja kirkon pihassa
klo 16–18 Vaeltava jumalanpalvelus,
Rengon kirkossa ja hautausmaalla

SUNNUNTAI 7.1.2024

klo 10 Messu, Hämeenlinnan kirkko

Gréiss aus Lëtzebuerg!

Nuorisokuoro Auroran matka Luxemburgiin

Kun bussiin oli pakattu 50 kuorolaista, nuorten tukijoukot, pianisti **Tommi Mursunen**, kuorojohtaja **Ismo Savimäki** ja pastori **Kalle Roine**, oli matka kohti Luxemburgia valmis alkamaan.

TEKSTI TEKSTI **ANU ISO-KOKKILA-VÄHÄNEN** KUVAT **KALLE ROINE**

Nuorisokuoro Aurora teki loka-kuussa ikimuis-toisen matkan Luxemburgiin. Matka oli täynnä musiikkia, yhdessäoloa ja kommelluksia. Bussi starttasi Poltinaholta ja matka jatkui laivalla Tukholmaan. Varhain aamulla matka jatkui Etelä-Ruotsin halki kohti Trelleborgia.

– *Kalmarin* tuomiokirkossa pidettiin kuoroharjoitukset ja Öölannin siltaan tutustumisen jälkeen ajettiin laivalle Trelleborgiin. Yölaivalla seilattiin Rostockiin ja siitä matka jatkui Saksan halki Luxemburgiin, pastori Roine kertoo.

Luxemburgissa nuoret tutustuivat historialliseen kaupunkiin ja vaelsivat kuusi kilometriä luolien ja rehevän metsän läpi. Vaelluksen jälkeen tutustuttiin historialliseen Viandenin linnaan.

"Matkan tärkeä osa on yleensä myös tutustuminen paikallisiin nuoriin. Yritän aina löytää samantyyppisen paikallisen kuoron."

– Vaelluspäivä jylhissä maisemissa oli elämys, shoppailuaikaa ei kukaan kysynyt, Savimäki kertoo.

Kuoro esiintyi *Grevenmacherin* kirkossa ja kahdessa koulukonsertissa.

– Kirkkokonsertti onnistui jopa yli odotusten, Roine kehui.

– Paikalla oli toista sataa kuulijaa ja yleisö antoi runsaat

Kuoromatkoilla matkustetaan bussilla ja ruoat kokataan pääsääntöisesti itse.

suosionosoitukset menestyksekkään konsertin päätteeksi. Kuoro teki seuraavana päivänä kaksi koululaiskonserttia alakoululaisille koululaisille.

Yhteishenkeä ja kommelluksia

Ismo Savimäki on kokenut matkailija ja kuoromatkoja on kaikkiaan 40. Yhteinen matka luo yhteishenkeä, joka näkyy kaikessa yhteisessä tekemisessä.

– Matkan aikana kuoro kiinteytyy ja kuorolaiset oppivat tuntemaan toisiaan. Viikkoharjoituksissa tähän ei ole aina aikaa. Matkustamme aina bussilla, kokkaamme ruoat itse ja majoitumme suhteellisen vaatimattomasti. Tämäkin kasvattaa yhteishenkeä, Savimäki sanoo.

– Oikeastaan kuoromatkan vaikutus tuntuu jo kauan en-

nen itse reissua: on tavoite, jota kohden yhdessä pyritään. Nytkin sekä kuoron taso että yhteishenki nousivat syksyn aikana tuntuvasti.

– Matkan tärkeä osa on yleensä myös tutustuminen paikallisiin nuoriin. Yritän aina löytää samantyyppisen paikallisen kuoron ja heidän kanssaan pidämme ainakin yhteisen konsertin, usein vietämme aikaa muutenkin yhdessä. Kutsumme kuoron myös vastavierailulle.

Matkaan lähdön hetki on kaikille aina kriittisin; onko passit, hammasharjat mukana. Kuorolaisille myös bussin pakkaaminen on aina hektinen hetki.

– Pyysin kuorolaiset hakemaan Poltsarin monistamosta ruoat ja yhteiset tavarat, itse pesin kattiloita lähtökuntoon.

Muuan kuoropoika tarjoutui viemään pukupussinikin, mutta torjuin tarjouksen. Pussista oli vetkari rikki ja halusin tuoda pussin itse niin, ettei puku tipahtaisi maahan, Savimäki kertoo.

– Kannoin kattilat bussiin ja tajusin, että sähköpiano oli vielä hakematta. Muuan saattajista tarjoutui auttamaan, ja lähdimme hakemaan pianoa kirkosta. Kun palasimme, bussi oli jo lähtövalmiina. Nimenhuuto, ja matkaan! Vasta aamuyön unetomina hetkinä mieleen jysähti kuva pukupussista monistamon sivupöydällä. Sinne jäi.

– Tunnustin mokani matkakumppaneille. Miesväki alkoi muistella, mitä laukuista löytyisi. Muutamaa päivää myöhemmin astelin kuoron perässä Grevenmacherin kirkkoon ylläni varalta mukaan otettu kuoropaita, pianistin takki ja papin housut.

Aikaa kanttori Savimäen edellisestä pukuepisodista oli 27 vuotta. Silloin kuoro esiintyi Oslossa ja Ismon yllä oli kirkon vahtimestarin puku.

– Omani oli samaan aikaan Kaarinan kirkon vessassa, missä olin vaihtanut vaatteet konserttimme jälkeen. ■

TIETOA KUOROJEN HISTORIASTA JA MERKITYKSESTÄ

- Suomalaisen kirkollisen kuorolaulun juuret ovat keskiaikaisessa kirkkolaulussa.
- 1600-luvulle saakka jumalanpalvelustemme kuoromusiikista vastasivat pääasiassa koulujen opiskelijat.
- 1800-luvulla alkoi nykyisen kaltainen vapaaehtoiseen harrastustoimintaan perustuvat kuorotoiminta.
- 1900-luvun loppupuolella kirkkokuorokäytäntö on saanut rinnalleen erilaisia musiikkiryhmiä musiikki-leikkikoulusta varttuneen väen kuoroihin.
- Tärkeä vapaaehtoistyönmuoto
- Kuoroharjoitukset ja esiintymiset ovat sosiaalisia tilanteita, joissa voidaan kokea yhteenkuuluvuuden tunnetta ja turvallisuutta. Laulaminen on jossakin muodossa mahdollista jokaiselle ihmiselle. Jokainen voi päästä osalliseksi itse tuotetun musiikin riemusta.
- Muiden ilahduttamiseksi tarkoitettu taiteellinen esitys edellyttää pitkäjänteistä harjoitusta
- Kuorot, soitinyhtyeet ja lauluryhmät ovat luonteva väylä osallistua oman seurakunnan musiikkitoimintaan ja myös jumalanpalveluksen toteuttamiseen

Kanttorin tehtävät: Kirkkojärjestyksen mukaan kanttorin tehtävänä on hoitaa musiikkikasvatustyötä, johon kuuluvat kuorot, soitinyhtyeet ja muut musiikkiryhmät.

21

TUNNETKO VIRSIEN TARINAN?

Enkeli taivaan lausui näin
Vom Himmel hoch da
komm ich her

Martti Lutherin jouluvirsi *Enkeli taivaan* syntyi kaiketi jouluksi 1534, seuraavana vuonna se painettiin *Wittenbergin* virsikirjaan. Alkuperäisenä virressä on 15 säkeistöä, ja se oli tarkoitettu lasten seimikuvaelmaksi, jollaisia siihen aikaan harrastettiin. Säkeistöt 1–5 (Luuk. 2:10–12) laulaa enkeli, sitten lapset laulavat paimenten sanat (6. säk., Luuk. 2:15), ja säkeistöissä 7–14 he astuvat yksitellen seimen ääreen puhutellen Jeesus-lastaa. Virsi päättyy Jumalan ylistykseen.

Sitä ei tiedetä, kirjoittiko Luther tämän virtensä erityisesti omia lapsiaan ajatellen, kuten yleensä arvellaan. Esikoinen *Hans* oli siihen aikaan 8-vuotias, *Magdalena* 5- ja *Martin* 3-vuotias.

Hemminki Maskulainen suomensi virren vapaasti virsikirjaansa (1605). Hänen versiossaan oli 12 säkeistöä, ja se alkoi näin: "*Enkel' paimenill' puhui sanoill' näill': Sängen hyvän sanoman sanon teill', Ilon teill' ihanan ilmoitan, Kuin Jumalalt' julki teill' suodaan*" (VVK 121). Perusteellinen kielellinen muutos oli ilman muuta tarpeen, kun virsikirja 1800-luvulla uudistettiin. Ensimmäinen *Elias Lönnrot* suomensi kaikki 15 säkeistöä, mutta uuteen virsikirjaan virsi tuli 10-säkeistöisenä ja *Julius Krohnin* muodostelemana. Kahden ensimmäistä säkeistöä ei ole sen koommin muutettu; muilta osin tehtiin 1938 vähäisiä parannuksia.

Virsikirjaehdotukseen 1984 sisältyi **Niilo Rauhala**n uusi suomennos. Tutun tekstin muutokset tuntuivat suorastaan säikähdyttäneen kirkkokansaa, ja kirkolliskokous päättikin säilyttää virren entisellään.

Luther sepitti virren alkuaan toiseen, yleisesti tuttuun kansansävelmään. Virrelle sittemmin vakiintunut sävelmä ilmestyi ensi kerran 1539 **Valentin Schumannin** kokoelmassa *Geistliche Lieder*. Saksan virsikirjojen merkinnän mukaan sävelmän on Luther itse luonut, mikä onkin hyvin todennäköistä.

Enkeli taivaan on tuttu kaikille suomalaisille. Siihen liittyy muistoja lapsuusvuosien koulun joulujuhlista. Mutta se on myös kulkenut mukana joulusta jouluun, aina kuin uutena. Kuka voisikaan jäädä sivulliseksi, kun Enkeli taivaan kaikuu joulukirkossa ja nousee laulamaan sen viimeistä säkeistöä: "*Nyt Jumalalle kunnia, kun antoi ainoon Poikansa...*"

Tauno Väinölä
Lähde virsi.fi

hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

Etymologiaa osa 3

ADVENTIN JA JOULUN ETYMOLOGIOITA

Adventti on peräisin latinankielisestä ilmauksesta *Herran saapuminen*, *Adventus Domini* (*advenire* = *saapua*). Adventti on sanamuodoltaan niin epäsuomalainen, että se on alkanut monella suunnalla elää ihan omaa elämäänsä: "*Verettiin päin alventtii (= naamaa) niät evankeljumit kalisi*" (Nakkila).

TEKSTI ISMO SAVIMÄKI

Sama kohtalo on ollut adventista tutulla riemujuhduksella: kun käy rankalla lenkillä, jalat saattavat alkaa huutaa **hoosiannaa**. Kovin kaukana tässä ei olla sanan heprealaisesta alkuperästä *hoshi'ah-nna: vapauta meidät!* Merkitys tuntuu kummalliselta, *hoosianna*-hymniään lauletaan suorastaan ylenpalttisen riemukkaasti! Todennäköisesti evankeliumissa mainitut kansanjoukotkaan eivät ihan tarkoittaneet, mitä huusivat. Sana oli vuosisatojen aikana muuntautunut riemujuhduksi, jolla tervehdittiin hallitsijaa.

Kristikunnassa sana on erityisen syvämerkityksellinen: myös **Jeesus**-nimen sisältä löytyy sama vapauttamista merkitsevä verbi.

Maria-nimen todennäköisin, heprealais-aramealainen merkitys on erikoinen: *kapinallinen, kitkerä*. Helpompi olisi sulattaa selitys, jonka mukaan nimi polveutuu muinaisegyptiläisestä sanasta *Mery*, rakastettu. **Joosef** taas tulee heprean-kielisestä sanasta *jasaf*, joka merkitsee '*Jumala lisää*' tai '*Jumala antaa lisää (lapsia)*'.

Sana **joulu** on kulkeutunut suomeen kaksikin kertaa. Ennen kristillistä joulua sama sana oli rantautunut Pohjanlahden yli muodossa **juhla**. Ruotsissa sama sana elää muodossa *jul*, vanhassa englannissa *Yule*. Syvimmälle sanaa kaivaneiden lapion kärki on osunut muinaisindoeurooppalaiseen sa-

najuureen **yekə= pila, leikki*. Ehkä esi-isämme olivat juhlinnassaan iloluontoisempia kuin luulemmekaan!

Monen muun kielen joulua merkitsevä sana viittaa suoraan Kristuksen syntymään. Italian **Natale** ja ranskan **Noël** juontuvat latinan sanasta *natalis = syntymä*. Samaa tarkoittaa myös venäjän *rozhdestvo*. Englannissa katse suuntautuu joulun jumalanpalvelukseen, *Kristus*-messuun (*Christ's mass => Christmas*). Saksan **Weihnachten**, *Pyhä yö* herättelee jo nimensä kautta hiljentymään joulun sanomaan. Sanajuuri ei ole suomalaisillekaan vieras, *vihkiä* on samaa perua kuin *weihen*. Universaalisimpia joulun nimityksiä lienee romanian **craciun**, jonka takaa arvellaan löytyvän latinan *creātiō*, luominen.

Hyppäys kirkollisesta maalliseen jouluun on joskus lyhyt. Joulun parrakas lahjantuoja kantaa monessa kielessä 300-luvulla eläneen Myran kiltin Nikolaos-piispan nimeä. Amerikkalaisilla on **Santa Claus**, hollantilaisilla **Sinterklaas**, tsekkiläisillä **Svatý Mikulášj**ne. Neutraalimpia jouluukkoja ovat mm. Englannin **Father Christmas**, saksalaisten **Weihnachtsmann** ja ranskalaisten **Père Noël**. Ruotsalaisten *jultomte* on oikeastaan ylikasvanut kotitonttu: *tomte* tarkoittaa tonttia, *tomtegubbe* sananmuokaisesta tonttiukkoa.

Suomalaiset ovat taas kerran joukon oudoimpia: meillä jou-

lun maallinen keskushahmo on sarvipäinen pukki; sama otus, joka on kristillisessä taiteessa lainannut piirteitään itse paholaiselle! **Joulupukki** ei ole aivan kippurasarven ilmiintymä: kielessämme elävät myös mm. *nuuttipukki*, *kekripukki*, *sahapukki* ja *syntipukki*. Itse kerjäsinkin Pohjanmaan Haapajärvellä joulupäivänä naapureista karkkia ja joulukerkkuja kerjuupukkina. Aiemmin pelottava ja viinaan menevä joulupukki on parantanut tapansa ja muutannut asuaan, mutta nimi on säilynyt. Vuonna 1927 radion Markus-setä paljasti, että pukkeja onkin vain yksi, ja hän asuu Korvatunturilla.

Joulutervehdyksissä kansainvälinen suuntaus on ilmeisesti maallistumaan päin. Englannissa *Merry Christmas* on väistymässä ilmausten *Season's Greetings* ja *Happy Holidays* tieltä. Rangaistuksen uhallakin toivotan silti: *Siunattua Vapahtajamme syntymäjuhlaa!* ■

Tärkeimmät lähteet: Suomen kielen etymologinen sanakirja (Kaisa Häkkinen, 2004) sekä www.etymonline.com.

Terveisiä perheestä!

"Joulu saapuu jokaiselle, lapselle ja aikuiselle"

Näin **Jukka Salminen** runoilee kauniisti joulun sanomasta, ja hänen säkeensä muistuttavat meitä joulun erityisestä merkityksestä tutussa joululaulussa. Joulua on pidetty erityisesti perheen juhlanä. Joulu saapuu kuitenkin myös jokaiselle, joka viettää sitä yksin tai ystävien kanssa. Joulunviettotavat muuttuvat ajan saatossa. Vanhoja perinteitä jää pois ja uusia tulee tilalle. Joulua ei enää vietetä pelkästään omassa kodissa tai isovanhempien luona, kuten aiemmin oli tapana. Monet perheet matkustavat joulun viettoon ulkomaille tai Lapin lumiseen talveen. Joulun perinteiset ruoat ovat vaihtuneet useassa perheessä sellaisiin nykyajan suosikkiruokiin, jotka maistuvat kaikille.

Joulu on aikaa antamiselle, rakastamiselle ja yhteyden löytämiselle niin perheen kuin ystävien kanssa.

Kaiken tämän muutoksen keskellä on kuitenkin kaksi tärkeää asiaa, jotka haluan muistuttaa meitä säilyttämään. Ensimmäinen näistä on ajatus yhdessäolosta. Joulu on edelleen aika, jolloin perheenjäsenet voivat olla vuorovaikutuksessa keskenään. Se voi tapahtua yhteisten aterioiden, ulkoilun, leikkien tai syvällisten keskustelujen kautta. Tämä yhteys toisi arkeen kaivattua vastapainoa, sillä liian usein arjen kiireet ja somemaailma voivat eristää meidät toisistamme. Joulu antaa meille mahdollisuuden pysähtyä ja olla läsnä niille, joita rakastamme.

Toinen tärkeä asia liittyy juhlan alkuperäiseen sanomaan. Kuten Jukka Salminen runoilee, joulu tuo meille lahjan sydämiimme. Ensimmäinen joulu oli Maria ja Joosefin perheen juhla, ja siitä tuli myös paimenten ja tietäjien juhla. Seimen luona Jeesuksen syntymä juhlistettiin. Vaikka joulunvietto voi muuttua ja monipuolistua, olisi tärkeää miettiä, millä tavalla Jeesus voisi olla mukana omassa ja perheemme joulussa tänä vuonna. Voisimmeko löytää tilaa hengellisille hetkille ja antaa juhlaa syvemmän merkityksen?

Joulu on aikaa antamiselle, rakastamiselle ja yhteyden löytämiselle niin perheen kuin ystävien kanssa. Se on aika muistaa niitä, joilla ei ehkä ole mahdollisuutta viettää perinteistä perhejouluja, ja tarjota heille lämpöä ja ystävällisyyttä. Olipa joulunviettotapamme millainen tahansa, voimme aina vaalia näitä kahta tärkeää periaatetta: yhdessäoloa ja joulun alkuperäistä sanomaa.

Näin voimme varmistaa, että joulu saapuu todella jokaiselle, lapselle ja aikuiselle. Joulun taika syntyy yhdessäolosta, antamisesta ja rakkaudesta, ja se voi täyttää sydämemme riippumatta siitä, missä ja miten juhlaa vietämme. Joulun sanoma on voimakas, ja se voi tuoda iloa ja valoa elämäämme, kun muistamme sen merkityksen.

Timo Korpinen

Perheasiain neuvottelukeskukseen johtaja

Marttojen joulun energiansäästövinke

Jouluvalot, joulusauna ja perinteiset ruoat kuuluvat monen jouluun. Ne tekevät myös mukavan piikin kodin sähkönkulutukseen.

Sammuta soihdut, kun väki nukkuu. Varsinkin elävän tulen kanssa neuvo on arvokas. Ajasta ulkovalot. Se on ekologinen teko. Jos olet hankkimassa uutta valosarjaa, valitse led-valot, joiden sähkönkulutus on perinteisiä valosarjoja vähäisempi.

Uunia ei kannata lämmittää vain yhden ruokalajin takia. Uuniin mahtuu monta laatikkoa samalla kertaa. Tee siis jouluruokia kerralla enemmän. Ruoanlaittoa voit myös helpottaa valmistamalla laatikoita ja leivonnaisia jo etukäteen ja pakastamalla ne juhlapäyhiä odottamaan. Tai ostaa niitä hyvällä omallatunnolla valmiina. Jäähdytetyt valmiit ruoat hyvin suojattuina kuistilla tai parvekkeella. Sulata jäiset elintarvikkeet hitaasti jääkaapissa.

Joulusauna on monelle tärkeä jouluperinne. Nautitaan saunasta mutta ei lämmitetä sähkökiuas-turhan kuumaksi, 70–80 °C riittää. Joulusauna on yksi suurimpia sähkön kulutuspiikkien aiheuttajia. Älä siis paista kinkkua samaan aikaan sähköuunissa, kun saunan sähkökiuas on päällä. Joulukinkku kannattaa paistaa yösähköä hyödyntäen: se on ympäristön ja yleisen energiansäästön kannalta fiksua ja on hinnaltaan myös edullisempaa.

Lähde: www.martat.fi

KOKO
PERHEEN
TAPAHTUMA!

OLEMME MUKANA AVAAMASSA KAUPUNGIN JOULUA

su 26.11. klo 15 Hämeenlinnan torilla

Partiolaiset tarjoavat riisipuuroa • Lähetys- ja nuorisotyön teltoilta löydät kestäviä ja eettisiä lahjoja • Tule kurkistamaan adventtiin • Nuorisotyö soittaa joulusta musiikkia • Tervetuloa juttelemaan! Myös kirkkoherra **Kimmo Reinikainen** on tavattavissa.

KURKISTUS ADVENTTIIN

Ilta perheille ke 29.11. klo 17–20 Loimalahden leirikeskukseen piha
Tule virittäytymään joulun tunnelmaan ja kokemaan elämyksellinen polku kohti joulun sanomaa sekä nauttimaan glögiä ja pipareita. Lisäksi joulupuuroa saa mukaan kotiin vietäväksi, niin kauan kuin sitä riittää. Viimeinen opastettu kierros lähtee klo 19.30.

ILMOITTAUDU KERHOON!

Ilmoittautuminen kouluikäisten kerhotoimintaan kevätkaudelle on avoinna seurakunnan verkkosivuilla 1.12.2023–3.3.2024 välisenä aikana.

Katso kerhot, lisätiedot sekä ilmoittautuminen hameenlinna-vanajanseurakunta.fi
→ Tule mukaan → Koululaisille → Kerhot
Kerhotoiminta alkaa vk 3 ja lomailevat vk 9, valmistautuvat pääsiäiseen vk13 ja päättyvät vk 17. Kerhot kokoontuvat pitkin Hämeenlinnaa ja ne ovat osallistujille maksuttomia.
Kerhotarjonnassa keväällä on luvassa kokkikerhoja, askartelukerhoja sekä liikunnallisia kerhoja.
Tervetuloa toimintaan mukaan!

Tule mukaan!

KANTAKAUPUNGIN MESSUT JA JUMALANPALVELUKSET

VIITTOMAKIELINEN MESSU
la 18.11. klo 13–15, Sampolan palvelukeskus

HÄMEENLINNAN KIRKKO
su 19.11. klo 10
su 3.12. klo 10 (Juhlamessu)
su 10.12. klo 10
su 17.12. klo 10

VANAJAN KIRKKO
su 26.11. klo 12
su 10.12. klo 12

LÄHIÖMESSU
su 26.11. klo 12
Jukolan Lintukoto. Ruokailu.
su 10.12. klo 12
Jukolan Lintukoto. Ruokailu.

PERHEMESSUT JA KIRKOT KANTAKAUPUNGISSA

Perhemessu
3.12. klo 10 Poltinahon seurakuntatalo. Messun jälkeen tarjolla maksutonta joulupuuroa sekä jouluista puuhailua & pomppimista pomppulinnassa
Perheiden joulukirkko
13.12. klo 10 Vuorentaka
Joulujuhlakirkko perheille
13.12. klo 17.30 Rengon kirkko
Perheiden joulukirkko
14.12. klo 9.30 Rengon kirkko
Perheiden joulukirkko
14.12. klo 10 Jukolan Lintukoto
Joulujuhlakirkko perheille
14.12. klo 17.30 Hämeenlinnan kirkko
Päiväkerholaiset esittävät ohjelmaa.
Perheiden aattohartaus
24.12. klo 14 Poltinahon seurakuntatalo

KAIKKI JOULUN HARTAUDET 5.12

ITSENÄISYYSPÄIVÄ

KE 6.12. klo 17
Partiolaiset laskevat kynttilät ja seppeleet sankarihaudoille Ahvenistolla, Vanajassa ja Rengossa.

VAPAAEHTOISTEN ILTAPÄIVÄKAHVIT

16.11. klo 15–16.30 Reskan Kulma.
Tule tutustumaan uusiin tapoihin pitää esillä adventin ja joulun sanomaa.

VAPAAEHTOISTEN ILTAPÄIVÄKAHVIT

10.1.2024 ja 13.3.2024
klo 15–17 Reskan kulma.

JOHAN ON MARKKINAT!

Seurakunta on mukana markkinoilla, pistäydä teltalla!

Ajantasaiset tiedot seurakunnan verkkosivuilta www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi.
Puhelimitse arkisin klo 13–15, p. 040 804 9300.

VAUVAKIRKKO

3.12. klo 15
Poltinahon seurakuntatalo
Kaikki vauva- ja taaperoperheet ovat tervetulleita, myös isovanhemmat ja kummit. Kirkkoon voi ottaa mukaan oman helistimen. Tarjolla maksutonta, pientä syötävää ja juotavaa.

AVOIN POLTSARI

13.12. klo 17.30–19.30
Lisäksi klo 18 lapsiperheiden kauneimmat joululaulut Poltinahon seurakuntatalolla.

SEISKOJEN LEIRI KAUNISNIEMEN LEIRIKESKUKSESSA

Seischojen oma viikonloppuleiri 9.–11.2.2024
Leirillä on yhteistoimintaa, pelailua, biljardia, pingistä, seikkailua, leffaa, hyvää ruokaa ja mahdollisuus saunomiseen. Teemme retken leiriltä ohjaajapäiville osana leirin ohjelmaa.
Leirin hinta on 30 €. Ilmoittautuminen alkaa nettisivuilla 1.12.2023
hameenlinna-vanajanseurakunta.fi
Lisätietoja Soila Pollari p 040 804 9371 tai soila.pollari@evl.fi

ELÄINTEN JOULUHARTAUUS

Su 17.12. klo 16
Hämeenlinnan tori
Kaikki lemmikit tervetulleita! Yhteistyössä Hämeenlinnan Seudun Eläinsuojeluyhdistys

DIAKONIATYÖNTEKIJÄN VASTAANOTTO AUTTAA

kun elämä ei mene niin kuin olit suunnitellut, kohtaat kriisin tai odottamattomia vaikeuksia. Olemme henkisenä ja hengellisenä tukena elämän solmukohdissa.

Kantakaupungin alueella diakoniatyön ajanvaraus ja neuvonta ma-ti ja to-pe klo 9–12, p. 040 804 9350, Birger Jaarlin katu 3, Hämeenlinna. Diakoniakeskuksessa ei ole vastaanottoa ajalla 23.12.2023–3.1.2024. Vuoden ensimmäinen ajanvaraus on 4.1.2024.

Vapaaehtoisten Kiitosjuhla

5.12. klo 18
Jukolan lintukoto

Ilmoittautuminen 22.11. mennessä
Elinalle 0408049348 tai elina.m.virtanen@evl.fi

LÄHETYSTYÖN JOULUMYYJÄISET

16.12. klo 11–14 Poltinahon seurakuntatalo
Leivonnaisia, käsitöitä, joulukortteja ja askarteluja.

Hiljaisuuden viljely

NAISTEN HILJAISUUDEN ILTA
22.11. klo 18–20 Loimalahden leirikeskus.
Illassa mahdollisuus saunomiseen, omaan hiljentymiseen, iltatee, rukoushetki.

KRISTILLISEN MEDITAATION ILLAT
4.9.–18.12. klo 19.15
Hämeenlinnan kirkon kappeli.

HILJAISUUDEN RETRIITTI
8.–10.3. 2024 Loimalahden leirikeskus.
ilmoittautuminen Heini Aronkoskelle
sähköpostitse heini.aronkoski@evl.fi
tai puhelimitse 040 804 9311

NAISTEN HILJAISUUDEN ILLAT 2024
24.1. ja 21.2. klo 18–20
Loimalahden leirikeskus.

PYHÄ TANSSI

alkaen ti 23.1. klo 13–14, Reskan Kulma
Kehorukousta ja mietiskelevää liikettä musiikin tahtiin. Uusi pyhän tanssi ryhmä aloittaa Reskan Kulmassa. Ryhmä on avoin kaikille aikuisille ja siihen voi osallistua kerran tai joka kerta ilman ilmoittautumista. Tule mukaan tanssimaan. Ohjaajana **Katriina Mäkinen**, diakonissa ja pyhän tanssin ohjaaja, p. 040 804 9356.

Jukolan Lintukodossa jatkaa maanantaisin pyhän tanssin ryhmä.
Tiedustelut **Eija Kortesoja** p. 040 804 9395.

Tanssitaitoa ja aiempaa kokemusta ei tarvita, mutta sisätossut tai liukumattomat sukat kyllä. Yhteisöllisyyttä ja hengellisyyttä liikkeen kautta. Yksinkertaiset askeleet, joten kaikkien helppo osallistua.

TUTKI USKOA

BIBLE JOURNALING -RAAMATTUPIIRI

6.11.–4.12. klo 17.30–20 Reskan kulma
Raamattupiiri jatkuu keväällä 18.1.2024 klo 17.30 alkaen joka toinen torstai Reskan kulmassa.

RAAMATTULUENTO

28.11. klo 18 Poltinahon seurakuntatalo
29.11. klo 18 Rengon seurakuntatalo
30.11. klo 18 Kalvolan seurakuntatalo
Miten suhtautua henkivaltoihin? Pohdintoja Lea Kujanpään kirjasta, Ettei tarvitse pelätä. **Mirja Lassila.**

RAAMATTUA LATTIAKUVINA

16.1.–21.5.2024 klo 18 parittomien viikkojen tiistaisin Poltinahon seurakuntatalo
Raamatun kertomuksia luovasti, osallistuen ja uusia näkökulmia löytäen. Raamattupiirin vetäjä **Taru Savelius–Latvus.**

SUURIA TUNTEITA – RAAMATTULUENNOT

13.2.–14.3. 2024 klo 18.
Millaisia näkökulmia Raamatusta voimme löytää ihmiselämän suuriin tunteisiin ja niitä aiheuttaviin tapahtumiin?

YSTÄVYYKS

pastori **Heini Aronkoski**
13.2. Reskan Kulma
14.2. Kalvolan seurakuntatalo
15.2. Rengon seurakuntatalo
KOHTUUTON KÄRSIMYS
pastori **Mirja Lassila**
12.3. Reskan Kulma
13.3. Kalvolan seurakuntatalo
14.3. Rengon seurakuntatalo
LEVOTTOMUDESTA RAUHAAN
pastori **Sampo Kujala**
16.4. Reskan Kulma
17.4. Kalvolan seurakuntatalo
18.4. Rengon seurakuntatalo

ALFA-KURSSI 6.2.–16.4.2024

6.2. • 13.2. • 20.2. • 5.3. • 12.3. • 19.3. • 26.3. • 6.4. • 9.4. • 16.4.
klo 18–21 Jukolan seurakuntatalo
Alfa-kurssilla opitaan kristinuskon perusasioita rennossa ilmapiirissä. Alfa-kurssi on kaikille avoin: etsijöille, epäilijöille ja hiljaittain uskon löytäneille ja niille, jotka haluavat päivittää tietonsa kristinuskosta. Kurssiin kuuluu yhteinen ruokailu, alustuksia aiheista sekä ryhmäkeskusteluja vetäjien johdolla. Kaikesta aiheista voi keskustella, eikä huonoja kysymyksiä ole. Alfa-kurssi on maksuton. Ilmoittautuminen 24.1.2024 mennessä pastori **Mirja Lassila** p. 040 804 9310 tai mirja.lassila@evl.fi. Mikäli olet kiinnostunut Alfa-kurssin ryhmänohjaajan tehtävästä, ole yhteydessä Mirja Lassilaan viimeistään 10.1.2024.

USKON VOIMAANTUMISPÄIVÄ

6.4.2024 klo 9–17 Vanajan seurakuntakoti
Päivä on intensiivinen sukellus uskon pohdintaan maalaamalla, kirjoittamalla ja kehollisten harjoitusten avulla. Lopputuloksena on pino väritettyjä papereita ja merkityksellisiä sanoja. Syntyy kortteja, pieni vihkonen ja hengellinen päiväkirja. Päivässä hiljennytään ja etsitään erilaisia tapoja ilmaista omaa uskoa. Osallistuja ei tarvitse taiteellisia taitoja tai muuta erityistä osaamista. Heittäytyminen riittää. Päivä on tarkoitettu seurakunnan vapaaehtoisille ja kaikille oman uskon pohtimista ja jakamista kaipaaville. Ruoka ja materiaalimaksu 20 €. Päivässä mukana **Elina Virtanen** ja **Marja Vainikka**. Ilmoittautuminen 22.3. mennessä elina.m.virtanen@evl.fi tai p. 040 804 9348.

Tervetuloa

Kalvolassa tapahtuu

MESSUT JA JUMALANPALVELUKSET

su 19.11. klo 10	Kalvolan kirkko
su 26.11. klo 15	Kalvolan kirkko
su 3.12. klo 10	Kalvolan kirkko
su 10.12. klo 15	Kalvolan kirkko
su 17.12. klo 10	Kalvolan kirkko
ma 25.12. klo 8	Kalvolan kirkko
su 31.12. klo 10	Kalvolan kirkko

ERITYISTÄ

Adventtinvyyjäiset 2.12. klo 10–13, Lähimmäistuvalla, Hallintotie 1.

Eläkeikäisten joulujuhla 12.12. klo 13–15, Kalvolan seurakuntatalo, Hallintotie 3. Ohjelmaa, puuro/ torttukahvit.

Perheiden Joulutapahtuma 17.12. klo 15 Kalvolan kirkko.
Lapsiperheiden kauneimmat joulu-laulut, päiväkerholaisten esityksiä, jouluista puuhaa sekä lapsikuoro esiintyy.

Vähävaraisten joulujuhla 19.12. klo 12, Kalvolan seurakuntatalo, Hallintotie 3.

Kaikki Joulun hartaudet s. 12

DIAKONIA TYÖNTEKIJÄ KALVOLASSA

diakoniatyön ajanvaraus on maanantaisin klo 10–12, p. 040 804 9482, Hallintotie 3, littala. *Kalvolan/ littalan alueella ei ole diakoniatyön ajanvarausta ajalla 19.12.2023–7.1.2024. Vuoden ensimmäinen ajanvaraus on 8.1.2024.*

Rengossa tapahtuu

MESSUT JA JUMALANPALVELUKSET

su 19.11. klo 15	Rengon kirkko
su 26.11. klo 10	Rengon kirkko
su 3.12. klo 15	Rengon kirkko
su 10.12. klo 10	Rengon kirkko
su 17.12. klo 15	Rengon kirkko
ma 25.12. klo 10	Rengon kirkko
ti 26.12. klo 18	Nummen kylätalo

Jumalanpalveluksen jälkeen kirkkokahvit (ei ma 25.12.).

ERITYISTÄ

Adventtinvyyjäiset ja kirpputori Jögevan hyväksi 3.12. klo 9–15 Rengon seurakuntatalo, Hinkaloistentie 1

Joulujuhlakirkko perheille 13.12. klo 17.30 Rengon kirkko. Rengon Säästöpankkisäätiön joulupuuro tarjoiu seurakuntatalolla.

Perheiden joulukirkko 14.12. klo 9.30 Rengon kirkko

Joulu on jo ovella -konsertti 21.12. klo 18, Rengon kirkko
Kanttorit joulutunnelmissa.

Kaikki Joulun hartaudet s. 12

DIAKONIATYÖ RENGOSSA

diakoniatyön ajanvaraus ja neuvonta ma-ti ja to-pe klo 9–12, p. 040 804 9350, Birger Jaarlin katu 3, Hämeenlinna. *Diakoniakeskuksessa ei ole vastaanottoa ajalla 23.12.2023–3.1.2024.* Diakoniatyöntekijä on tavoitettavissa Rengon seurakuntatalolla, joka toinen torstai alkaen 11.1.2024 klo 9–11, Hinkaloistentie 1, p. 040 804 9376, Lauri Nurmi. **Diakoniaruokailu 11.1.2024 alkaen** Rengon seurakuntatalolla joka toinen torstai, klo 11–12. Hinta 4 € (sis. keittoateria + kahvi).

MIESTEN SAUNAILTA

4.12. klo 18 Loimalahden leirikeskuksessa.

11.3.2024, 8.4.2024, 6.5.2024

klo 18 Syöksynsuun leirikeskuksessa.

Vetäjänä pastori Kalle Roine.

**MIESTEN
AAMUKAHVIT**

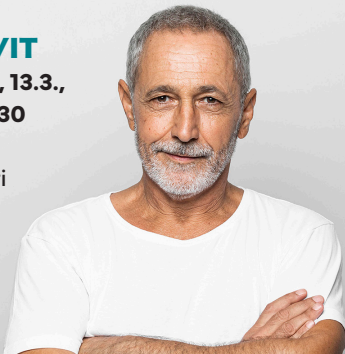
13.12., 17.1., 14.2., 13.3.,

10.4., 8.5. klo 6.30

Cafe Laurell.

Vetäjänä pastori

Kalle Roine.

TULE
MUKAAN!**YLISTYSLAULU-RUKOUSILLAT**

27.1.2024 klo 18 Hämeenlinnan kirkko,

musiikki Pekka Simojoki ja EtCetera-kuoro

10.2.2024 klo 18 Hämeenlinnan kirkko,

Eero ja Maarit Haltia

9.3.2024 klo 18 Hämeenlinnan kirkko,

Jukka Jämsen

13.4.2024 klo 18 Hämeenlinnan kirkko,

Heini Aronkoski ja Jyrki Toivanen

11.5.2024 klo 18 Hämeenlinnan kirkko,

Viisikielisen kiitoslaulut

VAPAAEHTOISTOIMINNAN KEVÄT 2024**RETKI LUONTOON** 6.6. klo 15–18 (pieni osallistumismaksu).**HÄTÄ EA-KOULUTUS VAPAAEHTOISILLE** 3.2. klo 9–12.30. Koulutus tarkoitettu vapaaehtoisille, jotka eivät osallistuneen keväällä 2023 vastaavaan koulutukseen. Koulutus on maksuton.**VAPAAEHTOISTEN LAUANTAI** 4.5. klo 9–15 Loimalahden leirikeskuksessa. Koulutusta, virkistystä ja yhdessäoloa. Halukkaat voivat jatkaa päivää jäaden saunomaan ja viettämään alkuiltaa nuotiolla. Päivä on maksuton.

Sururyhmä

Läheisen ihmisen kuolema on syvä ja voimakas kokemus. Jokaisen suru on ainutlaatuinen ja oma. Surun jakaminen toisten kanssa auttaa jaksamaan ja siksi seurakunta tarjoaa vertaistukea sureville. Sururyhmässä saa jakaa omia ajatuksiaan ja tunteitaan muiden läheisensä kuolemassa menettäneiden tuella. Ryhmässä on lupa surra ja kysyä vaikeita kysymyksiä. Kokooneminen päätetään lyhyeen hartauteen.

Sururyhmää ohjaa seurakunnan työntekijöistä muodostuva työpari. Ryhmät ovat luottamuksellisia. Ryhmiä järjestetään keväisin ja syksyisin.

Seuraava sururyhmä aikuisille alkaa tammikuussa. Se kokoontuu seitsemän kertaa torstaisin klo 17–18.30 ajalla 11.1.–22.2.2024 Hämeenlinnan keskustassa. Ryhmään tullaan ilmoittautumisen kautta ja ryhmään voidaan ottaa kahdeksan henkilöä. Suosittelemme, että menetyksestä on kulunut muutama kuukausi (2–6 kk) ryhmän alkaessa. Tiedustelut ja ilmoittautumiset ajalla 1.–17.12. p. 040 804 9482 tai elisa.peltonen@evl.fi.

Maaliskuun 5. päivä alkaa kevään toinen sururyhmä. Ilmoittautumiset tammikuun lopusta lähtien p. 040 804 9359 tai jenni.kaarenoja@evl.fi

Sinun surusi on totta

Jouluradio soi jälleen

**Hämeenlinna-Vanajan
seurakunta tarjoaa Jouluradion
sinunkin vastaanottimesi.**

Hämeenlinnassa Jouluradio kuuluu taajuudella 101,3 MHz ja kaapelitalouksissa 106,20 MHz (Telia) 95,00 MHz (ELISA).

Jouluradion pääkanava on sekoitus perinteisiä joululauluja, yllättäviä tulkintoja sekä ihan uutta joulumusiikkia. Radiotaajuuksilla ja kaapelissa lähetettävän ohjelman lisäksi verkossa voi kuunnella yhdeksää muuta monimuotoista joulukanavaa.

Klikkaa itsesi kuulolle www.jouluradio.fi

MAINOSTA KOTIKIRKKOSSA!

Ota yhteys kotikirkko@evl.fi

HÄMEENLINNA-VANAJAN
SEURAKUNTA

**UUE+ JAKSO+
NY+
SPOTIFYSSA!**

LUMI, KYLMYYS JA KASVAVA AVUN TARVE ON KÄYNNISTÄNYT HÄMEENLINNA-VANAJAN SEURAKUNNAN OPERAATIO TALVEN!

Hämeenlinna-Vanajan seurakunta perusti alkuvuodesta 2023 verkkokaupan, jotta auttaminen helpottuisi. Verkkokauppa on osa toimintaa, jota jatketaan osana seurakunnan diakoniatyötä. Verkkokauppa perustettiin osaksi laajempaa auttamisverkostoa, Operaatio Talvea.

Verkkokaupan avulla halutaan helpottaa vähävaraisten ja muuttuneiden olosuhteiden takia pulaan joutuneiden hämeenlinnalaisten elämää.

Erityisesti lapsiperheiden taloudellinen tilanne on edelleen vaikeutunut. Samalla yhteiskunnallinen tilanne syventää jo ennestään köyhyydessä elävien toimeentuloa.

Lahjoituksesi käytetään vaikeassa taloudellisessa tilanteessa olevien hämeenlinnalaisten auttamiseksi hankkimalla heille esimerkiksi ruokaa sekä henkilökohtaisia hygieniatuotteita.

Joulun lähestyessä otamme vastaan myös ruokalahjakortteja, säilyviä elintarvikkeita sekä pipoja ja tumppuja. Otamme tuotteita vastaan Diakoniakeskuksella, seurakunnan Palvelutoimistolla ja lisäksi niitä voi toimittaa seurakunnan teltalle kaupungin joulun avajaisissa 26.11.

YHTEYSTIEDOT:

Diakonia keskus
diakonia.hameenlinna@evl.fi
p. 040 804 9350
Birger Jaarlin katu 3, PL 65, 13100 Hämeenlinna

AJANVARAUS JA ASIOINTI:

maanantaisin, tiistaisin, torstaisin ja perjantaisin klo 9–12.
Toivomme yhteydenottoa puhelimitse tai sähköpostilla.

Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan palvelutoimisto
hameenlinna-vanajan.seurakunta@evl.fi
p. 040 804 9300 (arkisin klo 13–15)
Raatihuoneenkatu 19, 13100 Hämeenlinna

AUTA LAHJOITTAMALLA!

Otamme vastaan lahjoituksia lahjakortteina ruokakauppaan, säilyviä ruokia kuten kuivatuotteita sekä tumppuja kaiken kokoisiin käsiin.

Lahjoitusten toimitus 17.12. mennessä.

Lahjakortit voi tuoda Diakoniakeskukseen ja Hämeenlinna-Vanajan seurakunnan palvelutoimistoon, toimistojen aukioloaikoina. Otamme vastaan lahjoituksia myös torin joulunavauksessa 26.11. klo 15–17. Ruokatuotteet ja lapaset voi tuoda Diakoniakeskukseen sekä joulun avaukseen.

KAMALA LUONTO

Kotikirkko 4/2023 | Hämeenlinna-Vanajan seurakunta | www.hameenlinna-vanajanseurakunta.fi

Julkaisija
Hämeenlinna-Vanajan
ev. lut. seurakunta
70. vuosikerta

Toimitus
Raatihuoneenkatu 19
13100 Hämeenlinna
kotikirkko@evl.fi

Päätoimittaja
Reetta Laaksonen
reetta.laaksonen@evl.fi
040 804 9325

Toimitussihteeri
Anu Iso-Kokkila-Vähänen
anu.iso-kokkila-vahanen@evl.fi
040 804 9326

Taitto ja kuvankäsittely
MI Suunnittelu, Marika Ijäs

Ilmoitusmyynti
Anu Iso-Kokkila-Vähänen
040 804 9326

Paino
Botnia Print

Jakelu
Hämeenlinnan
jakelupalvelu
ja Posti Oy

Jakeluhuomautukset
Hämeenlinnan jakelupalvelu
03 612 5600
jakelupalvelu@ilvesjakelu.fi

@hameenlinnavanajanseurakunta

Kannen kuva
Marika Ijäs

Seuraava numero ilmestyy
13. maaliskuuta 2024